

A hamis egypengősökért kétévi börtönre ítélték Csóti Józsefet

Vajna Ádámot felmentették

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország több ízben beszámolt Csóti József kovácsmester és Vajna Ádám szabómester, somogyitelepi lakosok bűnügyéről. A két ember megrögzött pénzhamisító, akik a múlt évben is gyártottak hamis egypengősöket. Csóti József már békében is próbálkozott pénzcsinálással és ezért egyszer a győri, egyszer a pozsonyi törvényszék ítélte el.

A múlt év folyamán a rendőrség izgalmas nyomozás után leplezte le Csóti Józsefet és Vajna Ádámot. Csóti József töredelmesen bevallotta bűnösségét, Vajna Ádám azonban tagadott. Decemberben tartotta meg a törvényszék Vild-tanácsa a tárgyalást, amelynek alapján pénzhamisítás büntette miatt Csóti is, Vajnát is egy-egy évi börtönre ítélte. Az ítélet ellen mindketten felebbezést jelentettek be az ítéltáblához. Mivel mindketten kérték szabadlábra helyezésüket, a bíróság szabadon is bocsájtotta őket.

Ez év januárjában és februárjában ismét elkezdődött a hamis pengősök özönlése. Nap nap után szolgáltatott be az emberek a jól sikerült hamisítványokat. A rendőrség egy ideig abban a feltevésben élt, hogy újabb banda működik valahol a városban. A hamis pénzeket felküldötték az állami pénzverdébe és tovább folytatták a nyomozást. Pár hét múlva fordulat történt az ügyben. Leérke-

zett ugyanis a pénzverde véleménye, amely szerint ezek a hamisítványok a régebbi somogyitelepi pénzhamisításból származnak.

A rendőrségen elővették Csóti Józsefet és Vajnát és vallatni kezdték őket. Csóti József az első pillanatban beismerte, hogy tényleg ők hozták forgalomba a pénzeket. Elmondta, hogy abban az időben mintegy 200 darab pengőt készítek. Mielőtt a rendőrség lefogta volna őket, jobban sikerült példányokat, 120 darabot eldugtak. Elítélésük és kiszabadulásuk után elővették ezeket és megosztottak rajta. 60 darabot Vajna vitt el, 60-at megtartott magának. Ezeket aztán sorba kiadta. Vajna azonban mindent tagadott.

Pénteken tárgyalta a törvényszék Vild-tanácsa a két pénzhamisító bűnügyét. Az ügyészség hamis pénz család használatának büntette miatt emelt vádat ellenük. Csóti ezúttal is bevallotta bűnösségét és azzal védekezett, hogy nyomora vitte rá az újabb bűnre. Vajna Ádám végig tagadta, hogy része lett volna az értékesítésben. A tanú kihallgatások után a törvényszék Csóti Józsefet kétévi börtönre ítélte. Vajna Ádámot azonban, mivel bűnösségét nem lehetett bebizonyítani, felmentették az ellene emelt vád alól.

Csóti József enyhítés miatt felebbezést jelentett be.

A város minden problémája szóba került a munkanélküliség ügyében összehívott ad hoc bizottság estig tartó ülésén

Eredmény: „kisbizottságok” alakítanak

(A Délmagyarország munkatársától.) A munkanélküliség ügyének letárgyalására alakított ad hoc bizottság pénteken délután ült össze a városháza bizottsági termében. Már jóval négy óra előtt a várakozó munkanélküliek szárai verődtek össze a városháza előtt, ahol erős rendőri készség állott fel. Az ülés megnyitása előtt a bizottsági teremben csak kevesen tartózkodtak és ezek a — színgazgató-választásról beszéltek.

Dr. Dobay Gyula többek között indignálódva jegyezte meg, hogy felekezeti kérdést csinálnak ebből a kérdésből.

Petrik Antal is beleszólt és ezt mondotta: — Persze, csak most lett belőle felekezeti kérdés, mert az új igazgató nem zsidó.

A vita azonban megszakadt. Megérkezett a terembe Wimmer Fülöp, majd Biedl Samu is. A terem ezután néhány perc alatt megtelt a meghívottakkal.

Somogyi Szilveszter polgármester

nyitotta meg az ülést. Kijelentette, hogy a munkanélküliség problémáját lokálisan nem lehet megoldani, de enyhítésére a város hatóságának is kell bizonyos intézkedéseket tenni.

Dr. Pávó Ferenc ismertette előbb Lajer Dezsőnek a munkanélküliség ügyében tett

közgyűlési indítványait,

amelyben azt kérte többek között, hogy a város építtessen tíz bérházat, kötelezze a háztulajdonosokat a tatarozásra, foglaljon állást a 8 órás munkaidő törvénybeiktatása mellett, írjon fel a Társadalombiztosító tartaléktökéjének építési célokra való felhasználása érdekében. A közgyűlés az indítványt kiadta a polgármesternek azzal, hogy a kérdés letárgyalására hívjon össze egy ad hoc bizottságot. Ezután Pávó különböző

beadványokat

ismertetett.

Gönczi Károly beadványt intézett a polgármesterhez. Kéri a tervbevetett munkát azonnali elrendelését, hívja fel a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a kereskedők csak magyar árut áruljanak. Ha a gyárak a jövőben tartózkodnának a munkások elbocsátásától és a munkaidőt csökkentenék, enyhülne a helyzet.

A szegedi keramitgyár beadványában arra hívja

fel a polgármester figyelmét, hogy az építkezés stagnálása miatt a téglagyárosok nem veszik föl üzemeiket és a munkások így kereset nélkül maradnak. Az építési vállalkozók a helybeli téglagyárak mellőzésével vidékről szerzik be téglaszükségletüket.

A Szegedi Munkaadók Szövetsége — mint jelentettük — beadványt intézett a polgármesterhez. A szövetség bejelenti, hogy a magánvállalatok racionalizálás a szegedi vállalatok esetében a munkások elbocsátása nélkül kívánták végrehajtani. A munkanélküliségen csak a közületek enyhíthetnek. Az egyetemi építkezésekben azért támadtak fennakadások, mert a vállalkozók csak nehezen kapják meg pénzüket. Ajánlatos lenne, ha a város a háztulajdonosok számára kedvezményes tatarozási hitelt szerezne, esetleg úgy, hogy a kamatdifferenciát a város vállalná magára. Enyhítené a helyzetet, ha a város felépítené a vásárcsarnokot, a ravatalozó helyiséget és építené kislakásokat. Sok munkát adnának az elhanyagolt utak is. Súlyos hiba, hogy Szegeden nincs 10 évre előre kidolgozott városrendelési műszaki terve.

Pávó Ferenc ezután a város hatóságának eddigi tevékenységéről szóló

polgármesteri jelentést

ismertette. A város 2400 munkanélkülit foglalkoztatott. Velük tisztította a külvárosi utcákat és árkokat. Feltöltötte a Kálvária-teret, rendbehozatta a szentmihálytelki utszakaszt, a telepekhez vezető utakat, javította a kövezeteket. Ezekre a munkálatokra 110.000 pengőt költött a város és ebből 65.000 pengőre még ma sem talált fedezetet, — mondotta. Most rendelte el a polgármester a rakodópartok javítását és tisztítását 46.000 pengő értékben.

Pávó ismertette ezután azokat a munkálatokat, amelyre van költségvetési fedezet. Ezeknek a kiadásoknak a végösszege több, mint kétfélmillió pengő, de hogy elvégeztethesse ezeket a város, szükséges, hogy a fedezetül kijelölt bevételek be is folyjanak.

A város adóssága ma 20 millió pengő,

amelynek kamatáról szintén gondoskodni kell. 1929 végén a város be nem folyt követelése 1.700.000 pengő. A munkanélküliséget enyhíteni fogják a

tanítók házának, a tanoncothottnak az építése, az egyetemi építkezések, az egyetemi építkezések belső berendezési munkálatai is.

Pávó ezzel befejezte előterjesztését, amihez a polgármester hozzáfűzte, hogy még az utaláp is ad körülbelül 70 ezer pengő értékű munkát.

— Szegeden volt a legtöbb munka az egész országban — mondotta a polgármester — és mégis Szegeden van a legtöbb munkanélküli. A felsorolt munkálatok csak ideiglenesen oldják meg a kérdést, állandó megoldás csak úgy képzelhető el, ha

nagyobb gyártelepek

létesülnének, amire most nincs kilátás, mert Szegedet a békehatárok valósággal kalitkába zárják. Gondoltam arra is, hogy 30—40 hold földet felosztunk majd a munkanélküliek között kiskertek céljaira. Arra kéri az ad hoc bizottság tagjait, hogy tegyék meg javaslatukat, de csak reális alapon.

Dr. Pap Róbert

felvilágosítást kér arról, hogy a munkanélküliek szakma szerint hogy oszlanak meg.

Lung Mihály elmondja, hogy a munkanélküliek kétharmada földmunkás, a többi vas, fa és egyéb szakmunkás.

Veress Gábor

megnyugvással veszi tudomásul a polgármester bejelentését és példaadó optimizmusát. A polgármesteri jelentésben felsorolt munkálatok értéke hárommillió pengő. Ez azonban vállalati összeg, kérdés, hogy mennyi ebből a munkabér. Körülbelül negyven százalékot lehet számítani, ami 1.200.000 pengőnek felel meg, ebből pedig egy hónapra 120.000 pengő jut. Így havonta 9—100 munkásnak jelent egzisztenciát, ami a munkanélkülieknek alig éri el a felét.

— Ha ebben az évben segít is a város vagy az állam a munkanélküliségen, mi lesz jövőre? Itt a gazdasági élet gyökeres szándéka nélkül nem lehet megoldani a problémát.

Lajer Dezső

szólt fel ezután. A város által kilátásba helyezett munka értéke nem több, mint 6—700.000 pengő. A bizottságnak az a célja, hogy a pillanatnyi segítés módját megtalálja. Segítséget jelentene, ha a város kölcsönt venne fel nagyobb munkálatok végrehajtására, mert a felsorolt munkálatok elengedezően keveset jelentenek.

Czigler Arnold

helyesnek tartja a tervbevetett közmunkák végrehajtását, de a kérdés megoldása a magángazdaság megsegítésében rejlik.

— Itt jelen vannak a szegedi bankok igazgatói, kezükben a helyzet kulcsa. A hitelkérdés megoldásán múlik minden. Ha a magángazdaság hitelt kap, akkor megszűnik a munkanélküliség. Ha csak 2—3 millió pengőt szivattyuznának a szegedi gazdasági életbe, rögtön tataroztatnának a háziurak.

Petrik Antal beszélt ezután. Munkaalkalmat jelentene szerinte, ha a villamosvasutat egyik-másik vonalának meghosszabbítására készítené a város, ha felépítené a gőzfürdő zuhanyfürdőjét. Rendezzék a város nagy ünnepélyekkel, amelyre ezrelével csődölnek ide az idegenek... Sok munkát adhatna a vasút is, ha a vonalak mentén szükséges munkálatokat elvégeztetnék. Adjanak a pénzintézetek kedvezményesebb kölcsönt azoknak, akik építkezni vagy tatarozni akarnának. A kultusz-miniszter megígérte a Móraváros iskolájának a felépítését és a Kulturpalota kiépítését. Még kellene sürgetni ezeket az ígéreteknek a beváltását. Sok munkát adna a zenepalota felépítése. Végül sürgeti a külvárosrendezést. Javasolja, hogy válasszon az ad hoc bizottság egy öttagú bizottságot, amely minden héten ülést tarthatna.

Korom Mihály

kijelenti, hogy a háziipar kérdését már megoldotta a földművelésügyi minisztérium, amely vándortanítókat küldött ki.

— Azok megtanítják a tanyaiakat a — vándorlásra, — mondja Biedl Samu.

Korom Mihály ezután állást foglal a fehértői rizstenyésztés ellen, a Fehértóból halastavat lehet csak csinálni.

Doránszky Károly

szólt fel ezután. Csak a város létesíthet a mai viszonyok között nagyobb vállalatokat. A Fehértóból 800.000 pengőből halastavat lehet csinálni. Az itteni halgazdaság kifizetődő vállalkozás lenne és sok munkát adna. Jövedelmező vállalkozás lenne a városi gyümölcsös létesítése is.

Dr. Tonelli Sándor

állott fel ezután. Ha a munkanélküliséget csak 50 százalékban oldjuk meg, a másik 50 százalék